

WILLIAMS, GRIFFITH (1587? - 1673), esgob ac awdur

Enw: Griffith Williams

Dyddiad geni: 1587?

Dyddiad marw: 1673

Rhyw: Gwryw

Galwedigaeth: esgob ac awdur

Maes gweithgaredd: Crefydd; Llenyddiaeth ac Ysgrifennu

Awdur: Griffith Thomas Roberts

Ganwyd yn Treflan ger Caernarfon. Addysgwyd ef mewn ysgol yng Nghaernarfon, Coleg Eglwys Crist, Rhydychen, 1604-6 (ymaelododd yno 15 Mehefin 1604, 'yn 16 oed'), Coleg Iesu, Caergrawnt, 1606-8 (B.A. Cantab., 1606; M.A., 1609; B.D., 1616; D.D., 1621). Ordeiniwyd yn offeiriad 30 Mai 1607. Bu'n rheithor Foscott (Bucks), 1608-12, darlithydd yn S. Pedr a S. Paul yn Llundain, a rheithor S. Bennet Sherhog, 1612-6. Y pryd hwn creodd wrthwynebiad iddo'i hunan trwy bregethu yn erbyn y Piwritaniaid. Cafodd ei atal rhag pregethu gan esgob Llundain am iddo gyhoeddi llyfr, *The Resolutions of Pilate*, ond trwy gyfrwng archesgob Caergaint cafodd ei benodi i fywoliaeth Llanllechid yn Sir Gaernarfon. Ef a bregethodd bregeth angladdol **Syr Richard Bulkeley** yn 1621 ar y testun, Salm cxiv, 5. Yng Ngorffennaf 1644 pregethodd yn angladd Katherine, ferch William Lewis o Landygai, pan oedd yr **archesgob John Williams** ac esgob Bangor yn bresennol, ac enwir ef fel un o'r galarwyr yn angladd yr **archesgob John Williams** yn Llandygai yn 1650. Cafodd ei benodi yn rheithor Trefdraeth yn 1626 ac yn ddeon Bangor yn 1634. Yn 1635 cafodd ei wysio o flaen llys yr uchel gomisiwn am esgeuluso ei wraig a bu yn rhaid iddo arwyddo ymrwymiad am £500 y byddai iddo o hynny allan ymddwyn tuag ati fel y dylai gŵr ymddwyn at ei wraig. Gwnaethpwyd ef yn un o gaplaniaid y brenin yn 1636, ac yn 1641 cafodd esgobaeth Ossory yn Iwerddon. Yn fuan wedi ei gysegru yn esgob torrodd y rhyfel ar y wlad a bu'n rhaid iddo ddianc o Iwerddon, a bu yn aros yn Llanllechid ac yn crwydro o amgylch hyd yr Adferiad. Ymwelodd ag Iwerddon droeon yn ystod yr amser hwn a chafodd ei benodi'n rheithor Rathfarnham yn 1647. Dychwelodd i'w esgobaeth yn 1661 a dywedir mai ef oedd y cyntaf i weddio'n gyhoeddus dros y brenin Siarl II yn Iwerddon. Bu farw 29 Mawrth 1673 a chladdwyd ef yn yr eglwys gadeiriol yn Ossory. Gadawodd eiddo yn Llanllechid a Chonwy a Llandygai i'r tlodion. Cyhoeddodd *The Resolutions of Pilate*, 1616; *Seven Gouden Candlesticks*, 1624, *The True Church*, 1629; *The Discovery of Mysteries or the Plots, etc.*, 1643; *A Sermon preached before the House of Commons*, 1644; *Jura Majestatis, Rights of Kings*, 1644; *The Great Anti-Christ Revealed*, 1660; *Seven Treatises*, 1661; *A True Relation of a Law Proceeding betwixt Griffith, Lord Bishop of Ossory and Sir G. Ayskue*, 1663; *Persecution and Oppression of John Bale and Griffith Williams, bishops of Ossory*, 1664; *Several Sermons on Solemn Occasions*, 1665; *Four Treatises*, 1667; *Vindiciae Regum, or the Grand Rebellion, that is a looking glass for Rebels*.

Awdur

Griffith Thomas Roberts

Ffynonellau

The Persecution and Oppression â€ of *John Bale*, that was called to be Bishop of Ossory, by the sole election â€ of that pious King, Edw. 6. and of Griffith Williams, that was called after the same manner to the same Bishoprick (London 1664),, 3-13

Sir John Wynn, *The History of the Gwydir Family* (1927) (arg. 1927), 'Memoirs,' 75

James Ware, *De praesulibus Hiberniae commentarius* (Dublin 1665), ii, 420-7

T. Richards, *Cymru a'r Uchel Gomisiwn, 1633-1640* (Lerpwl 1930), 83-6, 102-3, 133, 135

Leslie, *Ossory Clergy and Parishes being an account of the Clergy of the Church of Ireland in the diocese of Ossory, from the earliest period* â€ With a map of the diocese and portraits of some post-disestablishment bishops (Enniskillen 1933), 17-9, 77, 104, 133, 135

Trafodion Cymdeithas Hynafiaethwyr a Naturiaethwyr MÃ 'n, 1948, 31

Darllen Pellach

Erthygl Wicipedia: [Griffith Williams](#)

Dolenni Ychwanegol

VIAF: [29879898](#)

Wikidata: [Q5608928](#)

Dyddiad cyhoeddi: 1953

Hawlfraint Erthygl: <http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/>

Preifatrwydd a Chwciis
Hawlfraint
Y Prosiect
Cymorth
Cysylltu

LGC
NLW

LLYFRGEL
THE NATION

Yn ddiwydwr
Llywodraeth Cymru
Sponsored by
Welsh Government